

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuj
v gledališkem poslopiju.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuj za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena, za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 21.

V Ptuj v nedeljo dne 20. oktobra 1901.

II. letnik.

Kmetje pozor!

Kdor se hoče naročiti na „Štajerca“
za celo prihodnje leto 1902, in nam z naro-
čilom ob enem tudi pošlje celo naročnino
v znesku 1 krono 20 vin. dobival bode letos
do novega leta naš častnik **zastonj**.

Nemci in Slovenci.

V soboto dne 5. in nedeljo dne 6. okt.
priredili so Nemci shode v Mariboru in
Radgoni in ker smo mi bili prav rado-
vedni, kaj bodo gospodje tam govorili, smo
prosili g. Orniga naj nam preskrbi vstop-
nice. In tako je dobil „Štajerc“ eno karto
za Maribor, v Radgoni pa je mogel ostati
pred vratami, tam ga niso pustili notri.

Pesem od dohtarja.

En dohtar hodi nekje po mesti,
V obleki židani ga žena spremlja,
Ta dohtar nosi mnogo na vesti,
Še več kakor ta žida velja.

Pod slamnato streho je zibelka tekla,
V kateri kot deček je spal,
In mati mu kmečka je rekla,
Da bode — duhovnik postal.

A zdaj pa je — dohtar, nam kmetom v nesrečo,
Katere nas dere in beli vsak čas,
S cekini napolni ti véliko vrečo,
Katere je dobil samo od nas.

Mi kmetje siromaški smo v veliki sili
A vsak se zemljiške knjige boji,

Mi imeli pa smo že dosti od mariborskega
shoda! Gospod župan imel je neko reso-
lucijo seboj, to je hotel tam predlagati,
ali ker je v tej resoluciji stalo, naj bi
Nemci in Slovenci med seboj živeli složno,
so mu jo Nemci vzeli proč. In potem so
advokati pričeli čez Slovence šinfati, ravno
tako, kakor drugače šinfajo pri shodih
slovenski advokati čez Nemce. Ko je en
gospod doktor iz Dunaja rekel, slovenski
kmet ni pošten človek, je tu urednik „Šta-
jerca“ vstal in rekel: Slovenski kmet je
veliko poštenjši, kakor študirani gospodje,
kteri ljudi enega proti drugemu ščuvajo,
da potem polnijo svoj žep. In tu so me-
ščani ploskali in vpili „bravo“! Ko se je
shod zaključil, so meščanje še-le prav spo-
znali, da so se pustili od advokatov voditi

Ni čudo, če tak smo nespametni bili,
Da rekli smo: „Dohtar posodi nam ti!“

In rad je posodil, a prej ko porabiš
Od njega sposojen zaželen denar,
Le gleda da zopet nazaj mu ga spraviš,
Tak dohtar je namreč veliki — slepar.

Že prvi dan svoto in stroške je vpisal,
In kmalu te bode na boben pognal,
Tri pole je dolgo tožbo narisal,
Da bode ti ložje posestvo prodal.

Ker drugi ne kupi, pa sam licitira,
Potem pa posestvo na kose proda.
Tak dolgo te muči, tak dolgo te tira,
Na enkrat ne veš več, kje si doma.

Na kmetih pa biva šema prokleta,
Ki mu mešetari po noči, po dnè,

za nos in šli takoj k ptujskemu okrajnemu glavarstvu in naznanili za torek shod ptujskih obrtnikov, da bi resolucijo, katero so jim doktori v Mariboru vzeli proč, vsaj kot mnenje Ptujčanov sklenili. In tu se je tedaj resolucija tudi resnično z vsemi, proti dvema glasoma sprejela, če tudi sta se dva gospoda proti njej do hripavosti nakričala.

Ta resolucija se glasi:

Nemški meščanje in obrtniki mesta Ptuj čutijo se z ozirom na mnoge neresnične trditve politikarjev in lažnjivega raztrošenja tiska dolžni, politični položaj na Spodnjem Štajerskem, posebno pa med slovenskimi in nemškimi sodeležani resnično obstoječe razmerje javno pojasniti.

Kakor od nekdaj, živijo še tudi danes Nemci in Slovenci v miru in složnosti in to veselo stanje se je v zadnjem času celo vidno pokrepilo. Na tej, dosedaj skoz najzlobnejša ščuvanja neomajani podlagi obstoji ves trgovinski in kupčijski promet na Spodnjem Štajerju. Ako tedaj takoimenovani besedovodje slovenskega ljudstva protislovje v gospodarskih interesih Slovencev nasproti njihovim nemškim soobčanom umetno ustvariti skušajo, izražajo s tem le samo svoje nizkotno mišljenje, ne pa ono slovenskega kmetovalca, kateri je vspricho žalostnega položaja spodnještajerskega kmečkega gospodarstva navezan, spečavanje za svoje poljedelske pridelke v nemških deželnih delih iskati in se v to svrhu posredovanja nemškega trgovskega občinstva posluževati.

Ta vkupnost gospodarskih koristi rodi tudi naravno vkupne zahteve. Nemci in Slovenci pričakujejo konečno in praktično izvedenje regulacije rek, zgradbo

našega železničnega omrežja in boljšega vkoristenja obstoječih deželnih železnic za promet. Težka kriza spodnještajerskega vinogradstva sili Nemce in Slovence, se za zvišanje letnega prispevka za brezobrestna posojila poganjati in od deželnega kakor od državnega zbora izdatne obrambe proti uničujoči konkurenci ogerškega in italijanskega vinogradstva zahtevati.

Pod takimi razmerami more se načrt razdelitve dežele naravnost kot hudodelstvo za Spodnji Štajer zaznamovati. Ne samo na Spodnjem Štajerskem živeči Nemci bi skoz to bili najhujšim nasprotnikom izročeni, tudi slovenski kmet bi zgubil skoz to pravico do pospešitve od strani kapitalnomočne nemške deželne večine in zašel bi skoz to popolno v roke kulturosovražne in lakomne elikvije, koja ga je že danes v zvezi z oderuški denarnimi zavodi v težkotno finančno odvisnost potisnila.

Pospešitev ljudske omike, zboljšanje finančnega in družbenega stanja učiteljstva je ravno tako naravna zahteva vseh napredno mislečih, kakor se kolikor mogoče splošno znanje obeh deželnih jezikov v interesu obrtnega prometa in svobode tirjati more.

Tedaj se mora konečno želja ogromne večine slovenskega kmečkega ljudstva po boljših podučnih uspehih v nemškem jeziku vpoštevati in počenjanje gotovih ščovalcev nikdar dosti ožigosati, kateri svoje lastne otroke pustijo nemščino učiti, kmetskim sinovom pa nemški poduk v jeziku zadržujejo v svrhu, da gospodstvo svojih familij čez kmečko ljudstvo tudi za prihodnost zavarujejo.

Mi toraj našim slovenskim sodeležanom dobrohotno svetujemo, se jarma svojih dosedajšnjih stiskalcev in neprošenih svetovalcev otresti in ramo ob rami z nami se za kulturni napredek in zboljšanje gospodarskih razmer bojevati, naše zastopnike pa, kakor tudi visoki deželni zbor prosimo, upravičenim željam

Pred njim niso varna še v kravah teleta,
A svet pa od vsega ničesar ne vé.

9.

Pa saj je ta dohtar Slovenec pravi,
V čitalnico hodi, cigare britanke kadi,
Popitnice cele tam večkrat napravi,
Na njegov račun tam jejo in pijejo vsi.

10.

A ljudstvo tam zunaj pa stoka in strada,
Ker nima pri hiši zadosti soli,
Saj v petek in v svetek lakota vlada,
Pa kaj to vse tega gospoda boli.

11.

Ja, glada je mnogo ta dohtar povzročil,
Al' duša ga morda pa vendar skelí,
Zatò pa se z mladoj je ženskoj zaročil,
Da mu odganja po noči skrbi.

12.

Le pazi se toraj kmetič predragi,
Saj lahko kje drugje denarja dobiš,

Prijatelji taki prokleti so vragi,
To mački so záte, a ti ti si njim — miš!

13.

Ti dohtar pa vedi, da vse se plačuje,
Tam gori, kjer luči nebeske gorè,
Če tukaj odideš, kjer človek kaznuje
Tem večje bo záte tam gori gorjè!

14.

Od roda ti tvojega bodo donele
Besede prokletstva vsikdar,
Še cvetke na grobu ti bodo zvene,le,
Počitka ne najdeš še v zemlji — nigdar!

Pravda med Kebrom in Smolarjem.

Smolarjevi in Kebrovi bili so pravi kmetje-sosedi; oba sosedu imela sta po eno lepo dvorišče in druge take potrebne stvari za kmetijstvo skupaj; pri Smolarjevih imeli so v hlevu deset krav, dva vola in enega konja, pri Kebrovih pa svojih osem krav, nekaj svinj in dva konja, pa nobenega vola, zato pa so